

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 591. Quid sit seu qualiter definiendum testamentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

TITULUS XXVI.

De Testamentis seu ultimis Voluntatibus.

CAPUT I.

De Testamenti definitione, divisione, deque
ejus condendi obligatione & requisitis ad
illud solemnitatibus.

§. I.

De Testamenti solemnitatibus.

Quæst. 591. Quid sit, seu qualiter definiatur Testamentum.

Resp. Testamentum sic dictum, quod sit mentis testatio. *pr. Inst. de testam. ord. & non acceptum prout lumitur. L. 1. quem test. & L. 16. ff. ad Leg. Cornel. de fals. pro codice & tabulis, in quibus scriptum est, sed pro ipsa voluntate ultima, passim definitur solet, sumpta definitione ex L. 1. ff. qui testam. fac. poss. quod sit voluntatis nostræ iusta sententia de eo, quod quis post mortem suam fieri vult. de Lugo, de 7. & 7. Tom. 2. d. 24. n. 1. quæ tamen definitio, ne vitiosa sit & contra regulas dialecticas, utpote latior suo definito; dum comprehendit & cæteras ultimas, præter, legatum, codicillum, donationem mortis causa, addendum ei erit: cum directa hæredis institutione. gl. in cit. L. 1. v. velit. Abb. ad rub. h. t. n. 1. Molin. d. 124. n. 40. Pirh. h. t. n. 1. quippe quæ institutio ei essentialis est, & sine qua nullum testamentum, quantumcunque privilegiatum, valet juxta expressos textus Juris. §. 2. *Inst. de fidei commissis hæred. §. 34. Inst. de Legat. l. 29. §. quod si non fuerint. c. de testam.* Dicitur primò: voluntatis nostræ: non alienæ; cum testamenta ex alieno arbitrio non debeant pendere. *L. illa ff. de hæred. Inst. in pr. L. fin. ff. & L. fin. c. si quis al. test. prob. Manz. de testam. valor. t. 3. q. 3. Lauterb. ad ff. qui testam. fac. poss. §. 12. unde si voluntatem suam hæreditatem deferendi alicui conferat in arbitrium alterius, testamentum condere potest. Pirh. l. c. dicitur & hæc voluntas ultima; in quo convenit cum cæteris ultimis voluntatibus; non tamen sic dicta; quod possit eam nullum amplius actum voluntatis circa dispositionem rerum suarum exercere valeat testator; cum voluntas testatoria juxta *L. quod si. ff. de adimend. legat. sit ambulatoria, hoc est, mutari possit usque ad extremum vitæ exitum. in quo ab aliis contractibus, qui ab initio quidem liberæ voluntatis sunt, ex post verò necessitatis distinguitur testamentum. Sed quia morte (intellige naturali vel civili per professionem religiosam) tantummodò testamenta confirmantur, reddunturque irrevocabilia, de quo inferius. Dicitur secundò: sententia iusta: id est, legitima seu juri conformis, ejusdemque solemnitatibus subnixæ, ut cum gl. in cit. L. 1. v. iusta sententia. Pirh. l. c. Additur denique: cum directa hæredis institutione: per quæ verba à reliquis ultimis voluntatibus differt, & potissimum à codicillo, sic dicto quasi a rursus codex & testamentum imperfectum,***

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

in quo hæres directè institui nequit; cum in eo hæres directè neque offerri, neque auferri possit. §. *Codicillis autem Inst. de codicill. L. per manus ff. de jur. codicill. L. si idem. L. 7. c. cod.* Sed facta jam hæredis institutione, eâ salva, testamentum solum declarari, mutari, minui, augeri potest, constituendo legata, fideicommissa etiam universalis, & sic non nisi indirectè instituendo seu substituendo hæredem; dum veluti per codicillum rogatur hæres ab intestato succedens, restituere hæreditatem totam vel partem illius ei, qui denominatus seu scriptus in codicillo. *cit. §. codicillis autem & l. 2. eod. Pirh. h. t. n. 7. Reiffenst. h. t. n. 707. & 708. verum de codicillis plura inferius.*

Quæst. 592. Unde originem trahat, & quæ causæ testamenti.

1. Resp. Ad primum. Testamentum absolute consideratum originem ducit ex jure gentium; cum apud omnes gentes antiquissimus usus, prior omni jure positivo fuerit, ut in calum mortis de rebus suis disponerent. Pirh. l. c. Clarus L. 3. §. *testamentum. quæst. 2.* ubi inde deducit, quod, quia testamentum est juris gentium, Princeps nequeat auferre alicui dominium quæsitorem ex testamento, quod posset, si esset juris civilis, pro ut dicit se declarasse. *L. 2. §. Princeps.* Spectatum verò quod ad formam seu solemnitates ad ejus valorem requisitas, est juris civilis, seu hæ inventæ & inductæ à Jure civili & prætorio. Pirh. Clar. *l. cit.* cum communi unde

2. Resp. Ad secundum. Causa efficiens remota testamenti, partim est jus gentium & naturale, partim jus positivum, tum Civile, tum Canonicum. causa proxima efficiens est testator, seu qui habet voluntatem & potestatem testandi. Lauterb. *ad ff. qui testam. fac. poss.* Causa testamenti instrumentalis sunt voces vel litteræ, quibus voluntas ultima declaratur. Lauterb. *l. c. §. 37.* ubi etiam, quod nutus non sufficiant; cum agatur de omnibus bonis & juribus hominis. Causa ipsius quasi materialis seu objectum est hæreditas, quæ defertur, seu bona testatoris & jura, de quibus in particulari paulò post. Causa formalis substantialis intrinseca & differentia specifica est hæredis institutio. quæ proinde est & dicitur caput & fundamentum quorumcunque testamentorum, sive solemnium, sive privilegiatorum, quæ inde suum esse accipiunt. §. 34. *Inst. de Leg. Carpz. p. 3. c. 4. def. 12.* Lauterb. *l. c. §. 41.* & sine qua nihil valet, quod in testamento scriptum est. *L. 1. §. fin. in ff. de V. S. Lauterb. l. c.* Forma externa consistit in solemnitatibus descendentes partim ex jure civili antiquo, partim ex Prætoris edicto, &